GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 196. *Duminecă, 6 (18) Septemvre.* **1887.**

Braşovŭ, 5 Septemvre 1887.

Ḍiaristica europénă se ocupă în momentele de faţă cu multŭ interesŭ de visita ce o face ministrulŭ nostru de esterne, contele Kalnoky, prinţului Bismarck la Friedrichsruhe.

Tóte ḍiarele observă, că constelaţiunea europénă este în ajunŭ de a trece printr'o mare schimbare.

Până mai erĭ-alaltaerĭ se credea, că cancelarului germanŭ îĭ va succede a restabili înţelegerea între cele trei împěrăţii şi călětoria anunţată, dér neesecutată, a Ţarului Rusiei la Stettin, avea sě fiă unŭ semnŭ că raporturile dintre Berlinŭ şi Petersburgŭ au devenitŭ érăşĭ cele mai bune. Dér aşteptările în privinţa acésta nu s'au împlinitŭ. Ţarulŭ a rěmasŭ în Copenhaga şi pe planŭ se ivesce din nou numai alianţa germano-austriacă.

Conclusiunea cea mai simplă e că, dupăce prinţului Bismarck nu i-a succesŭ a se'nţelege cu Rusia, elŭ este mai multŭ ca orĭ şi când avisatŭ la alianţa cu monarchia nóstră, şi în foile din Viena şi Pesta s'a şi esprimatŭ părerea, că acum contele Kalnoky are o posiţiune mai favorabilă, pe care ar puté-o folosi în interesulŭ acestei monarchii.

Se asigură că, înainte de plecarea sa din Viena, contele Kalnoky a conferitŭ cu ministrulŭ Kallay lungŭ timpŭ asupra cestiunei bosniace. Acéstă cestiune, precum şi cestiunea bulgară trebue că'ĭ zace mai multŭ la inimă ministrului nostru de esterne şi fără îndoială aceste cestiunĭ vorŭ forma obiectulŭ principalŭ alŭ conferinţei între Kalnoky şi Bismarck.

Scimŭ că atâtŭ în privinţa anexiunei Bosniei, câtŭ şi cu privire la evenimentele din Bulgaria, Germania 'şĭ-a impusŭ cea mai mare reservă şi cancelarulŭ a declaratŭ de repeţite orĭ prin organele sale, că Germania n'are interese speciale de urmăritŭ în Orientŭ.

Se 'nţelege că cei dela Viena n'au pututŭ fi mulţămiţĭ cu acéstă atitudine, care sprijinea mai multŭ politica rusésca. Mai alesŭ a bătutŭ la ochĭ acolo, că Germania s'a alăturatŭ cu părerile ei la Rusia şi la Francia în ce privesce resolvarea cestiunei bulgare, pe când Austria merse cu Anglia şi cu Italia în altă direcţiune.

Acum, după ce — precum în genere se crede — Ţarulŭ Alexandru III nu mai vrea sě scie de intimitatea cu Germania, atérnă de dibăcia contelui Kalnoky, ca sě stabilésca cu prinţulŭ Bismarck şi în cestiunea bulgară o înţelegere, care până acuma n'a esistatŭ.

Décă şi cum se va face acésta, este o întrebare fórte dificilă. Germania declară, că stă pe basa tractatului din Berlinŭ, care a fostŭ violatŭ de cătră prinţulŭ de Coburg; de altă parte totŭ ea susţine, că nicĭ n'are sě ia, nicĭ sě dea Rusiei nimicŭ, că prin urmare este indiferentă faţă cu cele ce se petrecŭ în Bulgaria.

Nu totŭ aşa se gândescŭ cei din Viena. Ei se temŭ de încurcăturile ce le-arŭ putea provoca amesteculŭ unei puterĭ în Bulgaria, şi de aceea stăruescŭ, pentru ca sě se ia měsurĭ mai energice.

Póte că'ĭ va fi avantagiósă contelui Kalnoky în convorbirea lui cu Bismarck şi mişcarea cea mai nouă orleanistă în Francia, care este rěu věḍută în Berlinŭ, unde Oleaniştii suntŭ privițĭ ca viitorĭ aliaţĭ ai Rusiei.

Se pare că diplomaţii au ajunsŭ la o respântiă, de unde nu mai sciu încătrău sě apuce. Vedé-vomŭ décă contele Kalnoky va alege calea ce duce la pace, orĭ calea ce duce la rěsboiŭ.

Maiestatea Sa în Deva.

Deva, 15 Septemvre 1887.

Astăḍĭ aprópe de 11 óre înainte de améḍĭ a sositŭ aci Maiestatea Sa monarhulŭ. Se adunase fórte multă lume ca sě'lŭ véḍă, cu tótă plóia ce a căḍutŭ. La gară a fostŭ întêmpinatŭ de diferite deputaţiunĭ, de marii proprietarĭ şi de preoţime.

Fişpanulŭ comitatului Huniădóra, Pogany, salută pe monarchulŭ în numele poporaţiunei acestui comitatŭ, care — ḍise elŭ — e în tótă privinţa celŭ mai fidelŭ.

Maiestatea Sa rěspunse trimişilorŭ comitatului Huniădóra, atâtŭ de bogatŭ în amintirĭ istorice, că salutarea ce i s'a adresatŭ, ilŭ asigură despre aceea, că fiecare cetăţeanŭ alŭ acestui comitatŭ, fără deosebire de naţionalitate, se întrece în a dovedi fidelitate; dér totŭ asemenea vrea sě crédă, că întréga poporaţiune, fără deosebire de religiune şi naţionalitate, se întrece în a cultiva concordia frăţéscă, precum şi iubirea şi alipirea cătră ţéra-mamă. In acéstă nisuinţă a ei şi aměsuratŭ acesteia în promovarea buneistărĭ a poporaţiunei, dorită sincerŭ şi de dênsulŭ, va afla totdéuna simpatia şi graţia sa.

Cătră trimişii comitatului şi oraşului Aradŭ ḍise că salută pe cei ce i-au trimisŭ şi că ḍilele petrecute acolo vorŭ fi pentru durată o plăcută amintire.

La salutarea protopopului gr. or. Iónŭ Papiu, rěspunse Maiestatea Sa:

»Cu cordială mulţămită primescŭ omagiele d-vóstrě şi aşteptŭ ca, avêndŭ înaintea ochilorŭ numai chemarea preoţéscă, sě cultivaţĭ, prin esemp'ulŭ şi influinţa d-vóstră la numeroşii dv. credincioşĭ în acestŭ ţinutŭ numai fidelitatea cătră tronŭ, simţěmintele religióse şi patriotice şi concordia frăţéscă, şi prin acésta sě vě faceţĭ vrednici de recunoscinţa şi de graţia mea“.

La salutarea episcopului gr. cat. alŭ Lugoşului, Mihalyi, rěspunse Maiestatea Sa:

»Primiţĭ mulţămita mea, fiindŭ că aţĭ apărutŭ aci ca sě dovediţĭ fidela d-vóstrě alipire cătră persóna mea. Urmărescŭ cu căldurósă participare lucrarea dvóstrě în esercitarea chemărei d-vóstrě şi 'mĭ va face totdéuna bucuriă a auḍi, că activitatea d-vóstrě urmăresce numai ţinta, a cultiva cu zelŭ la credincioşii ce suntŭ încredinţaţĭ îngrijirei d-vóstrě, pe lângă promovarea vieţii religióse, fidelitatea cătră tronŭ, fidela alipire cătră patriă între tóte confesiunile şi naţionalităţile. Nisuiţĭ neîntreruptŭ spre acéstă ţintă şi contaţĭ în acéstă lucrare a d-vóstrě atâtŭ pe scutulŭ meu, câtŭ şi pe căldurósa mea recunoscinţă şi graţiă, cu care primescŭ şi aḍĭ omagiele d-vóstrě.“

La salutarea decanului rom. cat. Weber rěspunse Maiestatea Sa:

„Primescŭ bucurosŭ omagiala salutare a preoţimei rom. cat. a acestui comitatŭ şi fiţĭ asiguraţĭ, că puteţi conta în orĭ ce timpŭ pe graţia şi pe simpatia mea, décă vě îndepliniţĭ datorinţele bisericescĭ — precum nu mě indoescŭ, cu zelŭ şi corěspunḍětorŭ sfintei d-vóstre chemărĭ.“

La salutarea seniorului reformatŭ Bartha, Maiestatea Sa rěspunse:

Fiţĭ convinşĭ, că simţěmintele d-vóstră fidele ce le-aţĭ esprimatŭ le considerŭ ca unŭ darŭ fórte de valóre şi eu mulţămindŭ sincerŭ pentru acésta, dorescŭ din inimă, ca credincioşii d-vóstră sě guste în mulţămire şi în fericire binecuvêntările păcii, ale progresului şi ale concordiei frăţescĭ.“

Maiestatea Sa purta uniformă de generalŭ în campaniă. La cvartirulŭ sěu primi corpulŭ oficerescŭ sub conducerea archiducelui Albrecht, precum şi singuraticele deputaţiunĭ; la primirea acestora din urmă a fostŭ de faţă ministrulŭ ungurescŭ *a latere* br. Orczy.

Din afară.

Contele Kalnoky, ministrulŭ afacerilorŭ străine alŭ Austro-Ungariei, a sositŭ Joi *în Berlinŭ*. A fostŭ primitŭ la gară de personalulŭ ambasadei austriace. Contele Kalnoky a plecatŭ la Friederichsruhe, unde a sositŭ séra. Contele Herbert de Bismarck va lua parte la *conferinţele* ce vorŭ avé locŭ *între cei doi cancelarĭ: alŭ Germaniei şi alŭ Austro-Ungariei.*

„L'Indépendance Belge“, din 12 Septemvre, publică o depeşe, datată din Bucurescĭ, în care se ḍice că în cercurile politice se pretinde că *armata română va fi însărcinată sě ocupe Bulgaria, în vreme ce Turcia va ocupa Rumelia.*

„Allgemeine Zeitung“ publică depeşa următóre din Belgradŭ: „Belgradski Dnevnik“ combate *agitaţiunea panromânéscă în Macedonia* ca vătămătóre intereselorŭ sêrbeşti.“ Ce au a face interesele sêrbescĭ cu cele ce se petrecŭ în Macedonia, unde nu suntŭ Sêrbĭ? De când dorinţa şi tendinţa Românilorŭ macedonenĭ, de a avé scóle românescĭ şi de a'şĭ apěra şi asigura naţionalitatea, e agitaţiune panromânéscă?

„Gazeta Germaniei de Nordŭ“ critică cu vioiciune *manifestulŭ contelui de Parisŭ* şi ḍice că interesele casei de Orleans suntŭ contrarii păcei Europei.

„Epoca“ spune, că de Mercurĭ se află în Bucurescĭ unulŭ din cei mai stimaţĭ membri ai clerului bulgarŭ, părintele *Timofei Vasilieff* din Sistovŭ, care se duce sě se stabilésca în Rusia. Părintele Timofei a fostŭ silitŭ sě-şĭ părăsésca patria din causa persecuţiunilorŭ de totŭ felulŭ ce indura de unŭ anŭ din causa părerilorŭ sale politice şi care nu au încetatŭ nicĭ după sosirea pe tronŭ a prinţului Ferdinand; elŭ a fostŭ chiar arestatŭ şi deţinutŭ trei ḍile sub acusaţiunea nefundată, că ar fi primitŭ în gazdă pe unŭ refugiatŭ, care intrase în Bulgaria.

După cum suntŭ informate unele ḍiare din Bucurescĭ, principele *Ferdinand Coburg* va trece aḍĭ-mâne prin Bucurescĭ ducêndu-se în Ungaria, unde'lŭ reclamă interese de familiă. Se aştéptă sě sosésca în Bucurescĭ principesa Clementina, muma prinţului Bulgariei. După o altă versiune, s'ar fi telegrafiatŭ la Orşova ca sě fiă reţinute pentru sosirea prinţului 6 odăi şi 2 vagóne. *Plecarea prinţului în Ungaria însemnéză o abdicare mascată,* séu celŭ puţinŭ o depărtare din afacerile bulgăreşcĭ până la aranjarea lorŭ.

Episcopulŭ Szasz Domokos în România.

In privinţă visitaţiunei canonice, ce a făcut'o episcopulŭ reformatŭ alŭ Transilvaniei, Szasz Domokos, în România, şi despre care făcurămŭ amintire în fóia nóstră, étă în scurtŭ raportulŭ ce i se trimite din Bucurescĭ ḍiarului ungurescŭ »Kolozsvár«:

„Episcopulŭ s'a dusŭ mai întêiu în Ploescĭ. Aci fŭ întêmpinatŭ la gară de credincioşii sěi cu vorbirĭ şi cu strigăte de „sě trăéscă«, fŭ condusŭ de unŭ lungŭ şirŭ de trăsurĭ în oraşŭ, unde s'a ţinutŭ şedinţă sub preşedinţa sa. A doua ḍi s'a dusŭ în Galaţĭ, unde asemenea fŭ primitŭ sěrbătoresce, dér a aflatŭ cea mai mare disordine în cele ţinětóre de biserică. Din Galaţĭ s'a dusŭ în Brăila. Primirea fŭ strălucită, banchetŭ şi toasturĭ destule. La gară i s'au ţinutŭ vorbirĭ şi până în oraşŭ fŭ dusŭ cu pompă. In Brăila i s'a făcutŭ însě episcopului cunoscutŭ din partea prefectului, că în sensulŭ unei ordinaţiunĭ primite pe cale telegrafică dela ministru de interne, nueste ertatŭ a visita scólele ungurescĭ, nicĭ a ţiné vorbirĭ la staţiunĭ orĭ în altŭ locŭ, afară de biserică.

„După acésta episcopulŭ a datŭ prefectului o curtenitóre lecţiune despre drepturile sale, şi îndată după aceea şi-a ţinutŭ adunarea bisericéscă cu credincioşii sěi în care episcopulŭ cu bucuriă a aflatŭ, că acolo se află o scólă înfloritóre, cercetată de 70—80 copii maghiarĭ. S'a constatatŭ lipsa unei bisericĭ şi scóle nouě pentru Ungurii din Brăila, şi episcopulŭ a şi întreprinsŭ deja paşii necesarĭ, aşa că probabilŭ nu peste multŭ, Ungurii de acolo vorŭ avé prin ajutorulŭ datŭ de biserica reformată din Ardélŭ o frumósă biserică.

„Din Brăila s'a dusŭ episcopulŭ la Piteşti. Aci fŭ aşteptatŭ de unŭ mare aparatŭ poliţienescŭ în frunte cu prefectulŭ, care simplamente i-a declaratŭ episcopului, că nicĭ vorbirea de binevenire, nicĭ visitarea scólei ungurescĭ nu i o póte concede. Prefectulŭ s'a băgatŭ în şcólă şi a statŭ singurŭ acolo totŭ timpulŭ câtŭ a petrecutŭ episcopulŭ în Pitescĭ. Dér nicĭ acéstă „îndrěsnéţă demonstrare“ nu l'a împedecatŭ pe episcopŭ ca sě nu ţină în frumósa biserică o cuvêntare fórte pětrunḍětóre, şi după aceea adunare bisericéscă. Tóte le-a aflatŭ în stare înfloritóre.

„Din Piteştĭ a trecutŭ episcopulŭ la Bucurescĭ. Cele 5000 de suflete reformate ale Bucurescilorŭ au făcutŭ totŭ posibilulŭ pentru primirea câtŭ mai strălucită a e-

piscopului lorŭ. Elementulŭ mai de căpeteniă alŭ bisericei reformate ilŭ formézĕ industriaşii, carĭ dominézĕ (?) industria capitalei românescĭ şi carĭ în concurenţă a întrecutŭ (?) de multŭ pe industriaşii românĭ.

„Episcopulŭ reformatŭ întrase în Bucurescĭ séra la 8 óre. Diminéţa următóre s'a ţinutŭ serviciulŭ divinŭ; biserica era îndesuită de publicŭ. Szász Domokos în adevĕrŭ a ţinutŭ credincioşilorŭ sĕi o vorbire de o pĕtrundere sguduitóre. A vorbitŭ despre trecutulŭ şi viitorulŭ misiunei, producêndŭ adâncă impresiune în fiăcare. In fine, — — s'a rugatŭ lui Dumneḑeu şi pentru familia regală română."

„In decursulŭ întregei vorbirĭ doi poliţai secreţĭ au însemnatŭ prin scriere stenografică cele auḑite. După strălucita vorbire abia eşise episcopulŭ din biserică, însoţitŭ de credincioşii sĕi, când unŭ dorobanţŭ simplu păşi înaintea lui cu ordinulŭ d-lui prefectŭ de a-lŭ urma numai decâtŭ la poliţiă. Episcopulŭ cu vorbe bune a respinsŭ acéstă pretensiune, declarată în o formă atâtŭ de neruşinată (?) şi a mersŭ de-a-dreptulŭ la ambasadă, unde în absenţa ambasadorului, unŭ secretarŭ a luatŭ la protocolŭ aceste lucrurĭ scandalisătóre. De aci a mersŭ apoi Szász Domokos la poliţiă, unde s'a însinuatŭ la prefectutŭ, care tocmai scobora pe trepte. Acesta, încă acolo pe trepte, a începutŭ alŭ întreba cu vorbe mojicescĭ (?), că pentru ce cutéză a ţiné vorbirĭ pe la staţiunĭ, la ceea ce episcopulŭ i-a datŭ óre carĭ lecţiunĭ despre aceea, că la noi le suntŭ iertate (?) Valahilorŭ a face tóte fără a fi pedepsiţĭ, şi că elŭ umblă în sfera de activitate a dreptului sĕu, şi că acéstă ţéră nu e Siberia etc., după carĭ apoi şi d-lŭ prefectŭ s'a îmblânḑitŭ."

„Pentru uitarea neplăcerilorŭ, s'a datŭ unŭ prânḑŭ mare la preotulŭ reformatŭ de acolo Bartalus. Séra banchetŭ de 150 tacâmurĭ, apoi producţiune, concertŭ, balŭ. La banchetŭ episcopulŭ a toastatŭ pentru regele Franciscŭ Iosifŭ I. şi Carolŭ I. La concertŭ episcopulŭ fù primitŭ cu o vorbire de binevenire. Ḑiua următóre, Lunĭ, s'a ţinutŭ o consultare comună de vre-o 3 óre. S'a hotărîtŭ sĕ se înfiinţeze încă o nouă şcólă ungurĕscă şi s'a decretatŭ întrunirea tuturora în unŭ protopopiatŭ, alegêndu-se de protopopŭ provisorŭ preotulŭ din Bucurescĭ Bartalus. După asta episcopulŭ s'a întorsŭ la Cluşiu.

Demonstraţiunile studenţilorŭ în Pesta.

Studenţii din Pesta şi-au reînoitŭ demonstraţiunile, în afacerea Jokai-Keglevich, în séra de 12 Septemvre. Vr'o 200 de studenţĭ se adunaseră înaintea edificiului universităţii, unde căpetenia demonstranţilorŭ Takats începù a vorbi. Deodată apărù poliţia, care provocă pe vorbitorŭ sĕ tacă. Takats tăcù, dér cei adunaţĭ împrejuru-i începură a striga furiosŭ „Abzug." Poliţia îi provocă din nou sĕ se împrăscià, studenţii strigau „sĕ audă pe Takats," urmézĕ strigăte de „Abzug," „ruşine!" la adressa poliţiei. Atuncĭ căpitanulŭ orăşenescŭ Szlany dete ordinŭ sĕ vină poliţia înarmată. Urmà unŭ sgomotŭ infernalŭ. Demonstranţii vrură sĕ vorbéscă, poliţia îi împedecà. Ordinŭ se dete, sĕ fiă arestatŭ orĭ cine, care va striga „Abzug". Studenţii plecară în frunte cu Takats, strigândŭ „eljen Jokai," „Abzug Keglevich." Unŭ agentŭ poliţienescŭ secretŭ apărù înaintea lui Takats şi-lŭ provocă sĕ se 'ntórcă. Takats îngălbeni de spaimă că va fi arestatŭ. Poliţia însĕ ilŭ învită sĕ plece p'aci încolo şi sĕ se 'mprăştiă demonstranţii. Intre aclamaţiunĭ sgomotóse se duseră înaintea teatrului, unde Takats érăşĭ vru sĕ vorbéscă; dér câţĭ-va agenţĭ secreţĭ ai poliţiei îi astupară gura. In cele din urmă poliţia isbuti, fără sĕ aşeze de mijloce aspre, a împrăştia pe demonstranţĭ.

Unŭ conflictŭ germano-bulgarŭ.

Suntŭ vr'o 3 sĕptĕmânĭ; unŭ ḑiarŭ din Rusciucŭ intitulatŭ „Bŭlgarulŭ" spunea, că vice-consululŭ Germaniei din acestŭ oraşŭ ar fi rechematŭ de guvernulŭ sĕu din causa purtărei sale necuviincióse. Ministrulŭ afacerilorŭ streine bulgarŭ, îndată ce avù cunoscinţă de acestŭ articulŭ, învită ḑiarulŭ sĕ desmintă faptulŭ şi sĕ declare că vice-consululŭ plecase în concediu temporarŭ. Ḑiarulŭ se grăbi sĕ publice desminţirea în cestiune.

Pare că acéstă desminţire n'a fostŭ necunoscută la Berlinŭ, pentru că ambasada Germaniei s'a adresatŭ Porţii ca sĕ obţină satisfacţiune pentru ofensa făcută consulului germanŭ din Rusciucŭ, Pórta a trimisŭ o notă la Sofia în acéstă privinţă.

Acum se confirmă din Sofia, că guvernulŭ bulgarŭ, ca rĕspunsŭ la nota Germaniei, a destituitŭ pe prefectulŭ Rusciucului Mantoff, a sŭprimatŭ ḑiarulŭ şi a urmăritŭ pe editorulŭ sĕu. Cererea Germaniei făcută Porţii de a trimite trei cuirasate în Marea Négră pentru a bloca porturile bulgare în casŭ de nesatisfacere, a miratŭ pe guvernulŭ bulgarŭ prin extrema sa energiă. Guvernulŭ consideră incidentulŭ ca puţinŭ gravŭ, de óre ce ḑiarulŭ, autorŭ alŭ injuriei, n'are nicĭ o însemnătate şi pentru că deja şi-a retrasŭ de multŭ cele scrise. Se crede că mĕsurile luate vorŭ satisface pe cabinetulŭ din Berlinŭ.

SCIRILE ḐILEI.

„Luminătorulŭ" spune că representanţa comunală a oraşului Verşeţŭ a ţinutŭ în Sâmbăta trecută o şedinţă estra-ordinară, încarea a luatŭ conclusŭ unanimŭ: „municipiulŭ sĕ facă numai decâtŭ paşii necesarĭ spre a sista esecuţiunile pentru încassarea competinţelorŭ pentru „regularea apelorŭ". Motivele acestui conclusŭ suntŭ: că societatea a dechiaratŭ de sine că nu mai e în stare a continua lucrările sale pentru regularea apei; că până acum nu s'a lucratŭ nimicŭ pentru scurgerea apelorŭ de pe teritoriulŭ oraşului, ba din contră: prin lucrările de aiurea ale societăţii, posiţiunea oraşului a devenitŭ mai periclitată, prin urmare este unŭ nonsens a se plăti enormele acele tacse societăţii „pentru regularea Begeiului." Ar fi de doritŭ ca municipiulŭ oraşului Verşeţŭ sĕ isbutéscă cu conclusulŭ sĕu şi altele sĕ i urmeze pe aceeaşĭ cale, dór se va scăpa acelŭ ţinutŭ de acéstă miseriă.

—x—

O depeşă din Agramŭ vesteşce ḑiarului „Neue Fr. Presse" isbucnirea mai multorŭ incendiurĭ deodată în diferite localităţĭ ale Croaţiei. Ḑiarele oficióse locale atribue acele incendiurĭ unorŭ mobile politice, de óre ce ele vinŭ îndată după condamnarea popularului patriotŭ croatŭ Dr. Starcevicĭ.

—x—

Adunarea generală pentru fondulŭ teatrului românŭ ce se va ţiné în ḑilele de 25 (13) şi 26 (14) Septemvre 1887 acum de a doua óră în Oraviţa şi festivităţile incopciate cu aceea, au următorulŭ programŭ: 25 (13) Septemvre: 1. Intêmpinarea reuniunilorŭ de cântărĭ esterne, diminéţa la 8 óre. 2. Deschiderea şedinţei I a adunărei generalĭ, diminéţa la 10 óre, în sala otelului „Coróna ungurĕscă." 3 Banchetŭ după şedinţă totŭ acolo. 4. Concertŭ şi representaţiune teatrală, séra la 7 óre, când se vorŭ produce: a) Reuniunea de cântărĭ din Ticvaniulŭ mare cu „Marşulŭ cântăreţilorŭ" corŭ bărb. de Porumbescu. b) Reuniunea de cântărĭ din Biserica albă cu „Étă ḑiua triumfală" corŭ bărb. de Humpel. c) Reuniunea de cântărĭ din Cacova cu „Fântână cu trei isvóră" corŭ mixtŭ de G. Dima. d) Reuniunea de cântărĭ din Mercina cu „Junimea parisană" corŭ bărb. de Adamŭ. e) Reuniunea de cântărĭ gr.-or. din Varadia cu „Susŭ opincă" corŭ mixtŭ de I. Vidu. f) Reuniunea de cântărĭ din Oraviţa cu „Corŭ finalŭ" din opera „O nópte în Granada" corŭ mixtŭ de Kreutzer. g) Reuniunea de cântărĭ „Unirea" din Varadia cu „Marsellaise" corŭ bărb. de Buget de Lisle. h) Érăşĭ reuniunea de cântărĭ din Biserica albă cu „Germania jună în Africa" piesă teatrală comică în 2 acte de F. Wenzel, trad. de C. Strîmbeiu. 26 (14) Septemvre: 1. Diminéţa la 9 óre şedinţa a II a adunărei generale. 2. Séra la 8 óre balŭ în sala Otelului „Coróna ungurĕscă." Ordinea jocurilorŭ: Inainte de pausă: 1. Ardeleana. 2. Valse. 3. Quadrille. 4. Măsărica şi Colo. 5. Polca tremplente. 6. Hora. 7. Temeneaua. 8. Quadrille. După pausă: 1. Hora. 2. Valse. 3. De doi, pe piciorŭ şi Colo. 4. Quadrille 5. Polca mazur. 6. Ardeleana. 7. Quadrille. 8. Polca repede. Preţurile de intrare: La concertŭ şi representaţiunea teatrală: loja 1 fl parter locŭ de şeḑutŭ 60 cr., de statŭ 40 cr., galeriă 30 de cr. de persónă. — La balŭ: de familiă 2 fl. de persónă 80 cr. — Atâtŭ concertulŭ cu representaţiunea teatrală, câtŭ şi balulŭ se dau în favorulŭ fondului de teatru. Suprasolvirile se vorŭ chita publicŭ. Bilete înainte se potŭ căpĕta la domnii: Şandorŭ Pavlovicĭ, I. E. Ţéranu, Georgiu Apostolescu, Demetriu Pocreanu juniorŭ, Ionŭ Mătăseranŭ în Oraviţa montană, Ales. Berceanŭ şi Ionŭ Călinŭ în Oraviţa română, éră séra la Cassă.

—x—

Poporaţiunea din Losoncz e cuprinsă de grózĕ. Se vede că s'a decisŭ de către o ligă secretă nimicirea oraşului. Cu tótă veghiarea cetăţenilorŭ, miliţiei şi poliţiei, carĭ ḑi şi nópte suntŭ pe picióre, în fie-care ḑi se întêmplă incendiurĭ. Deja s'a luatŭ hotărîrea, a se întrebuinţa celŭ mai radicalŭ mijlocŭ pentru restabilirea ordinei: statariulŭ. Fişpanulŭ comitatului Neogradŭ, Abraham Gyürky, s'a dusŭ la Pesta, ca sĕ obţină dela guvernŭ proclamarea statariului. S'a pusŭ şi unŭ preţŭ de 500 fl. pentru descoperirea vre-unui incendiatorŭ, prinsŭ asupra faptului.

—x—

Impĕratulŭ Wilhelm a avutŭ Joi o syncopă (leşinŭ) pe timpulŭ prânḑului oficialŭ datŭ în Stettin. Maiestatea Sa a fostŭ nevoitŭ sĕ părăséscă sala.

—x—

Direcţiunea institutului pedagogicŭ din Caransebeşŭ scrie în „Fóia Diecesană": Domnulŭ colonelŭ ces. reg. Teodorŭ Seracinŭ, staţionatŭ în Cernăuţĭ, a binevoitŭ a dărui pe séma cabinetului de naturalii alŭ institutului pedagogicŭ diecesanŭ din Caransebeşŭ o colecţiune fórte preţiósă constătătóre din 398 piese de caloptere şi lepidoptere. Colecţiunea conţine individii arangiaţĭ după genulŭ, specia şi varietăţile lorŭ şi este rodulŭ unei lucrărĭ perseverante, îndelungate şi minuţióse. Insemnătatea cea mare, ce o are pentru învĕţămentŭ înfăţişarea în natură a corpurilorŭ naturale este mai pe susŭ de orice întrebare. Cine cunósce succesulŭ dubiosŭ la folosirea ilustraţiunilorŭ, fie acelea orĭ câtŭ de esacte, acela va puté sĕ preţuiéscă valórea donaţiunei d-lui colonelŭ Seracinŭ. Priméscă d-lŭ colonelŭ şi pentru acésta repeţitŭ dovadă de interesulŭ nobilŭ, ce-lŭ are pentru înaintarea învĕţămêntului şcólelorŭ nóstre, cea mai adâncă recunoscinţă."

—x—

FOILETONU.

(54) **Misterele Veneţiei.**

de Edouard Didier, traducere de *Ioanŭ S. Spartali.*

XVIII

Tribunalulŭ Avogadorilorŭ.

Insĕ aci nu numai că este îndoiélă, dér este neputinţă materială ca podestatulŭ sĕ fi sĕvĕrşitŭ cumva şi crima care i-se impută acum. Aşadér décă sunteţĭ siliţĭ sĕ admiteţĭ sosia în acestŭ din urmă atentatŭ, trebue asemenea s'o admiteţĭ şi în atentatele de mai nainte. Orĭ cum ar fi, este urgentŭ ca instrucţia făcută de nobilulŭ Carlo Bembo sĕ se facă publicŭ, într'unŭ interesŭ, care invederatŭ este alŭ justiţiei.

Când Senatulŭ sancţionă deliberarea acésta, tótă lumea din Veneţia putù sĕ afle că din ancheta făcută resultau acestea:

Podestatulŭ Padovei nu părăsise nicĭ o clipă temniţa, şi, prin urmare, omulŭ care de astădată lovise pe Felice Badoer nu putuse fi Batista Martinengo.

Ş'apoi, tóte împrejurările făceau cu neputinţă a se proba vina podestatului. Singurii doi martorĭ carĭ ilŭ puteau sdrobi pieriseră. Felice Badoer, lovitŭ de mórte, după cum orĭ-cine credeşe şi credea încă în tabĕra dela Villafranca, fusese pusŭ într'o litieră escortată de unŭ călugărŭ, care trebuia sĕ ducă pe Felice Badoer în Villafranca. Călugĕrulŭ acesta ceruse ca sĕ fiă lăsatŭ singurŭ cu murindulŭ pentru ca Felice sĕ i-se pótă mărturisi décă îşĭ va veni în simţirĭ.

Litiera plecase sub paza sfântului omŭ şi a doi îngrijitorĭ de catârĭ, însĕ nicĭ unulŭ din ei nu ajunsese în oraşŭ şi nimenĭ nu scia ce se făcuse călugĕrul şi rănitul.

Pe de altă parte şi gondolierulŭ Ricardo se făcuse nevĕḑutŭ şi nimenĭ nu mai şcia nimicŭ despre dênsulŭ.

In Consiliulŭ de Ḑece maioritatea voise sĕ vaḑă pe podestatŭ spălatŭ de orĭ-ce vină. Cu încetulŭ Consiliulŭ ajunsese la siguranţa, că era fórte anevoe a limpeḑi vreodată afacerea acésta şi că podestatulŭ nu putea fi osânditŭ, fiindŭ-că lipseau probele materiale. Atuncĭ Consiliulŭ luă o hotărîre care miră pe toţĭ câţĭ erau convinşĭ că cei Ḑece voiau sĕ năbuşéscă procesulŭ. Consiliulŭ celŭ mare se lepădă de afacere şi însărcină tribunalulŭ avogadorilorŭ ca sĕ dea cursŭ afacerei, declarândŭ că audienţele vorŭ fi publice. Aşa că tótă lumea din Veneţia începù sĕ laude pe Consiliu că este imparţialŭ.

Procesulŭ acesta aşteptatŭ cu aşa de multă nerăbdare de poporulŭ veneţianŭ se înfăţişă.

Podestatulŭ veni în faţa judecătorilorŭ cu o demnitate modestă care îi câştigă tóte voturile. Cum putuse omulŭ acesta, aşa de trufaşŭ şi imperiosŭ, sĕ-şĭ modifice atitudinea sa? Cum consimţise elŭ sĕ se înfăţişeze fără falsă umilinţă în faţa unui tribunalŭ compusŭ nu din egalii sĕi, ci din inferiorĭ chemaţĭ sĕ-lŭ judece?

Nu trecù multŭ şi opinia publică, — marea nestatornică — se pronunţă aprópe în unanimitate în favórea podestatului Padovei pe care până atuncĭ ilŭ scîrbise.

Desbaterile erau încurcate şi numeroşii martorĭ chemaţĭ ca sĕ le lumineze nu puteau nicĭdecum sĕ isbutéscă.

Cei dintâiu martorĭ erau musafirii banchetului datŭ de podestatŭ în proprietatea sa Isola Bella. Insĕ nu şĭ aduceau bine aminte. Nu cutezau nicĭ sĕ tăgăduiască nicĭ sĕ afirme că au vĕḑutŭ totŭ într'o vreme doi Martinengo. Afară de asta, mai toţĭ mărturiseau, cu o ingenuitate care de multe orĭ făcù şi pe auḑitorĭ şi pe judecătorĭ sĕ zîmbéscă, că bĕuseră aşa de multŭ vinŭ la acelŭ banchetŭ, încâtŭ li-se tulburase rĕu minţile.

Numai doi orĭ trei dintre martorii aceştia relativŭ la întâiele omorurĭ s'arĕtaseră la începutŭ mai afirmativĭ. Insĕ în faţa noului omorŭ dela Villa franca, ce nu putea fi atribuitŭ podestatului care era închisŭ în temniţă, îşĭ retrăgeau aprópe tóte declaraţiile.

Intru câtŭ privea însĕ omorulŭ dela Villafranca, din potrivă, deposiţiile erau unanime şi concordante. Era adevĕratŭ că Martinengo trecuse salutândŭ pe dinaintea statului majorŭ generalŭ şi totŭ Martinengo lovise puţine minute după aceea pe Felice Badoer în faţa a peste 5000 de persóne adunate. Insĕ fiindcă érăşĭ ancheta demonstra că podestatulŭ nu putuse părăsi temniţa, trebuia admisŭ dreptŭ adevĕrată declaraţia lui Martinengo dinainte de ultima crimă.

Prin urmare dér se părea cu neputinţă a se dobândi osândirea podestatului.

Martinengo se apĕra fără nĕcasŭ. Ca orĭ cărui altŭ omŭ, lucrurile i se păreau neexplicabile în seria crimelorŭ carĭ îi erau atribuite. Dér ce putea elŭ? Décă elŭ nu era victima aparenţelorŭ — după cum pretindea — atuncĭ era unŭ criminalŭ mare şi negreşitŭ trebuia lovitŭ.

Desbaterea mergea greu prin urmare, când apărù camerista ficei Adriaticei.

Atuncĭ se întîmplă o scenă grozavă.

In locŭ sĕ rĕspundă întrebărilorŭ carĭ i se făceau şi în locŭ sĕ 'şĭ facă deposiţia, Fiametta, după ce se ui-

Gendarmeria a pusŭ mâna deunăḑile în Covasna pe vestitulŭ pungaşŭ Moritz Roth, care cutreera regulatŭ têrgurile anuale din Braşovŭ, Sepsi Sân-Georgĭ, Baia-mare ş. a. Moritz tocmai pungăşise de 35 fl. pe Franz Opra din Zabola.

Cestiunea bulgară.

După o telegramă din Constantinopole, în sferile politice se atribue o mare importanţă ultimului consiliu privatŭ ţinutŭ la Pórtă sub preşedinţia lui Arif-paşa preşedintele consiliului de statŭ, a lui Said-paşa ministrulŭ afacerilorŭ străine, şi a lui Ejevdet-paşa ministrulŭ de justiţiă. In acestŭ consiliu, care a ţinutŭ două ḑile, discuţia a fostŭ asupra rěspunsului principelui de Bismarck cererei de mediaţiune făcută de Turcia. De asemenea că la eşirea acestei conferinţe unŭ mazbata coprinḑêndŭ resoluţiunile luate, a fostŭ adresatŭ Sultanului.

Dér nu s'ar putea afirma cu exactitudine în ce consistă. Din sorginte de ordinarŭ bine informată se află, că Pórta a afirmatŭ încă odată hotărîrea sa de a căuta o soluţiune a crisei bulgare pe basa tractatului dela Berlinŭ şi de a păzi drepturile sale de suzeranitate asupra principatului bulgarŭ. Sublima Pórtă se va uni la orĭce modŭ de soluţiune, care va fi admisă în unanimitate de marele puterĭ şi care ar avé dreptŭ principiu respectulŭ tractatului dela Berlinŭ.

Cercurile oficióse se apěră în contra imputărilorŭ cum că Pórta ar fi patronatŭ propunerile Rusiei; se deduce dér din acéstă consideraţiă, că Rusia fiindŭ singura putere, care a formulatŭ propunerĭ nete, era de datoria Porţei de a le comunica puterilorŭ şi astfelŭ ea a recursŭ a mediaţiunea Germaniei.

Puterile continuă a fi în neînţelegere în privinţa soluţiunei de datŭ cestiunei bulgare. Austro-Ungaria, Italia şi Anglia totuşĭ se opunŭ vederilorŭ rusescĭ.

D. Blank, ambasadorulŭ Italiei, în întrevederile ce a avutŭ cu marele vizirŭ şi cu Said-paşa a espusŭ erĭ vederile guvernului sěu, carĭ suntŭ în acelaşĭ timpŭ şi ale Austro-Ungariei şi Angliei şi pronunţatŭ cu vioiciune în contra punctului de vedere rusescŭ.

După „Corespondenţa politică«, Pórta pare hotărîtă a nu face demersurĭ ulterióre; ea va aştepta resultatulŭ alegerilorŭ Sobraniei.

Ca în Asia.

O nouă dovadă despre stările asiatice ce domnescŭ în Ardealŭ nĭ-o dă următorulŭ casŭ ce i se comunică din Făgăraşŭ fóiei „Siebenbürgisch Deutsches Tageblatt:"

„La 8 c. sosì aci o respactabilă societate pentru ca sĕ vineze în munţii Făgăraşului; în ea era şi contele Gabor Bethlen. De astădată îşĭ aleseră domnii munţii Drăguşŭ ca locŭ de vênătóre. La sosire în acestŭ locŭ, societatea vrù sĕ dea la păşune caii. Atuncĭ apărură câţĭva Românĭ din comună şi declarară societăţii, că n'are nicĭ unŭ dreptŭ a-şĭ da la păşune caii, fără plată. Societatea însĕ refusă a plăti, ḑicêndŭ că solgăbirĕiatulŭ are sĕ plătéscă despăgubirea. Dér Românii nu se învoiră cu acésta şi cerură sĕ se dea imediatŭ despăgubirea, ceea ce avù ca urmare, că afacerea degeneră în încăerare. Românii fugiră, afară de unulŭ, care fù legatŭ şi ţinutŭ peste nópte sub pază. In diminéţa următóre fù predatŭ gendarmeriei, care la rêndulŭ ei îlŭ predete judecătoriei din Făgăraşŭ."

Adecă totŭ Românulŭ bătutŭ şi întemniţatŭ cu totŭ dreptulŭ sĕu! Ce miseriă!

„Kronstädter Zeitung" încă nu-şĭ póte înăbuşi indignarea şi ḑice:

„Asta i érăşĭ o straniă ilustrare a justiţiei unguresci. Societatea de vênătóre s'a făcutŭ vinovată de o conturbare făţişe a posesiunii şi Românii au fostŭ deplinŭ îndreptăţiţĭ a alunga de pe păşune pe conturbătorii posesiunei. Décă în urma acésta a fostŭ arestatŭ cineva atuncĭ ar fi trebuitŭ sĕ se întêmple acésta cu societatea de vênătóre cu fişpanulŭ Bethlen cu totŭ."

Raportulŭ

primului secretarŭ Ioanŭ Popŭ Reteganulŭ, cătră On. comitetŭ de ajutorare cu abecedare şi legendare a elevilorŭ sĕracĭ dela scólele române rurale, cu reşedinţa în Rodna veche, Transilvania.

b) După constituirea comitetului: Unŭ Bucurescian 3 fl., d-nii Florianŭ cav. de Porciusŭ din Rodna 1 fl., Inocenţiu Clain Porciusŭ din Rodna 50 cr., dómna Susana Porciusŭ věd. Mărcuşĭ din Rodna 50 cr., d-şóra Rafila Porciusŭ din Rodna 50 cr., domnii Iosifŭ Nemeşŭ preotŭ în Lugoşulŭ rom. 1 fl., Mihaiu Domidi direct. scol. Sân-Georgiu 1 fl., Clemente Lupşanŭ casar. banc. Transilv. Aradŭ 1 fl., Candin Davidŭ dir. de mine Buciumŭ Sésa 80 cr., d-na Lucia Grapini preotésă în Rodna nouă 1 fl., d-lŭ Stefanŭ Cardanŭ din Rodna veche 20 cr., Gerasimŭ Domide preotŭ în Rodna veche 1 fl., Solovestru Mureşianŭ înv. 1 fl., d-na Luisa Issipŭ 50 cr., d-nii Ioanŭ Issipŭ proto-jude 1 fl., Dionisiu Loginŭ sub-not. 1 fl., din Rodna veche, d-şóra Sabina Grapini din Rodna nouă 10 cr, şi d-nii: Fraţii Stănescu 20 fl., Dimitrie Ionciovicĭu 10 fl., Gr. Birea 10 fl., P. M. Zănescu 10 fl., G. M. Zănescu 5 fl., Verdulŭ (colectantele) 20 fl., din Braşovŭ, Teodorŭ Indre preotŭ în Şomcuta mare 1 fl., Ionŭ Petrişorŭ preotŭ în Şomcuta mare 1 fl., Alexandru Nestorŭ preotŭ 40 cr., Ionŭ Nestorŭ preotŭ 40 cr., Alexandru Petri parochŭ 50 cr., Ioanŭ Mureşanŭ 50 cr., Nicolau Nilvanŭ advocatŭ 50 cr. Vasiliu Dragoşŭ advocatŭ 50 cr., Vasile Marcu advocatŭ 50 cr., Dionisiu Branŭ parohŭ 50 cr., Bocsanczy comerciantŭ 20 cr., Herskovics Moise 20 cr., Hersch M. Iosef 20 cr., Ludovicŭ Manŭ apotecarŭ 50 cr., Augustin Sabó suprefectŭ 50 cr., Hirsch Nathan 20 cr., Elie Popŭ colectantele dela mai multe persóne, solvì posta şi 40 cr. N. Mâneguţŭ paroch in Poiana Sibiiului 1 fl. 20 cr., Pantelimonŭ Domide c. r. cap. pens. în Rodna 1 fl., d-na Elisabeta Domide soţia d-lui căpitanŭ Rodna 1 fl., d-n i: Leonŭ Domide c. r. maiorŭ la reg. 5 Bosnia 1 fl, Iosifŭ Balŭ parochŭ în Ilva mare 1 fl., Prin colectantele Petru Poenariu înv. în Mercina, p. u. Varadia 1 fl. 80 cr., Dela Clericii din Gherla 5 fl. 40 cr. Prin colectantele Iuliu Crainic din Urisiulŭ inferiorŭ 5 fl. 20 cr. Suma 115 fl. 70 cr. Cu cei adunaţĭ înainte de constituirea comitetului, în sumă de 30 fl. 70 cr., Suma totală 146 fl. 40 cr.

(Va urma.)

Avisŭ. Acei onorabilĭ domnĭ, carĭ din indepărtare mai mare arŭ avé voiă a ne onora cu presenţa lorŭ la adunarea generală pentru fondulŭ teatralŭ românŭ, ţinênd în 25 (13) şi 26 (14) Septemvre a. c. în Oraviţa, suntŭ prin acésta poftiţĭ, ca în privinţa cortelului celŭ mai târḑiu până în 23 (11) Septemvre sĕ se însinue subscrisului, căcĭ altcum comitetulŭ de incortelare declină dela sine rĕspunderea pentru orĭ şi ce inconvenientŭ.

Pentru comitetulŭ de incortelare

B. Munteanŭ, preşedinte.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

ROMA, 17 Septemvre. — Dela 12 până inclusive erĭ s'au ivitŭ 56 casurĭ de coleră. In Messina s'au ivitŭ de Sâmbătă până erĭ 253 casurĭ de coleră, între care 113 mortale.

LONDRA, 17 Septemvre. — Pe calea ferată apróp̆e de Doncaster s'au isbitŭ două trenurĭ de persóne. Suntŭ 20 morţĭ, 70 răniţĭ.

CONSTANTINOPOLŬ, 17 Septemvre. — Agentulŭ bulgarŭ comunică, că fóia „Bulgarul" a fostŭ suprimată, editorulŭ trasŭ în cercetare judecătorésca, ér prefectulŭ din Rusciuk destituit.

VIENA, 17 Septemvre. — Esploratorulŭ africanŭ Holub a sositŭ aséră aci şi a fostŭ primitŭ cu însufleţire.

STETTIN, 17 Septemvre. — Impĕratulŭ germanŭ a asistatŭ la manevre $2^{1}/_{4}$ óre.

DIVERSE.

O poveste persană. — D. Aanatole France, într'unŭ articolŭ publicatŭ în ḑiarulŭ »Le Temps" asupra d-lui Thiers ca istoricŭ, povestesce următórele: Când tînĕrulŭ principe, discipulŭ alŭ doctorului Zeb, urmă tatălui sĕu pe tronulŭ Persiei, chemà pe toţĭ învĕţaţii din regatulŭ sĕu şi întrunindu-i le ḑise: Doctorulŭ Zeb, profesorulŭ meu, mĭ-a spusŭ, că suveranii s'arŭ espune la mai puţine greşelĭ décă ar fi luminaţĭ de esemplulŭ trecutului. Etă pentru ce voiescŭ sĕ studiezŭ analele popórelorŭ. Vĕ ordonŭ sĕ compuneţĭ o istoriă universală şi sĕ nu negligeaţĭ nimicŭ pentru ca ea sĕ fiă complectă. Invĕţaţii făgăduiră şi se puseră îndată la lucru. După trei-ḑecĭ anĭ se presentară înaintea regelui urmaţi de o caravană compusă de 12 cămile încărcate fiăcare cu câte 500 de volume. — »D-lorŭ, ḑise regele. Vĕ rĕmânŭ fórte îndatoratŭ, dér sunt prea ocupatŭ cu afacerile guvernului. De altă parte pe când d-vóstră aţĭ lucratŭ, eu am veghiatŭ într'una, şi presupunêndŭ chiarŭ că am sĕ morŭ plinŭ de viéţă, nu potŭ nădăjdui sĕ am încă timpŭ sĕ potŭ ceti o istoriă atâtŭ de lungă. Bine-voiţĭ decĭ a-mĭ face din ea o prescurtare". Academicianii lucrară încă 20 anĭ, apoi aduseră regelui 1,500 volume pe trei cămile: — „Sire, ḑise decanulŭ cu o voce slabă atâtŭ din causa muncii câtŭ şi a vêrstii, étă noua nóstră lucrare. Credemŭ că nu amŭ omisŭ nimicŭ esenţialŭ«. — »Se póte rĕspunse regele, dér mai scurtaţi-o încă, şi nu întârḑiaţĭ multŭ". — „In adevĕrŭ, că ei întârḑiară atâtŭ de puţinŭ, încâtŭ nu se întórseră decâtŭ peste 10 anĭ şi de astă dată numai cu o singură cămilă încărcată cu 500 volume.« — »Mĕ măgulescŭ fórte, ḑise decanulŭ, că am putută prescurta câtŭ se póte mai multŭ". — „Nu îndeajunsŭ, rĕspunse regele. Sunt la sfîrşitulŭ vieţii mele. Prescurtaţĭ décă puteţĭ câtŭ mai multŭ, pentru ca sĕ sciu mai nainte de a muri istoria ómenilorŭ«. Peste 5 anĭ sĕ vĕḑù decanulŭ trecêndŭ pe dinaintea palatului, mergêndŭ în cârjĭ şi ţinêndŭ de căpăstru unŭ măgăruşŭ, care ducea pe spinare o carte mare. — „Grăbesce-te, îi ḑise unŭ ofiţerŭ, regele este apróp̆e sĕ móră«. »Intr'adevĕrŭ, regele care era pe patulŭ sĕu de mórte, privì pe decanŭ şi cartea lui cu o privire stinsă, şi-i ḑise oftândŭ: — „Aşa dér voiu muri fără ca sĕ sciu istoria ómenilorŭ! — „Sire — rĕspunse decanulŭ, apróp̆e totŭ atâtŭ de muribundŭ şi dênsulŭ, — voiu sĕ o resumezŭ în trei cuvinte: Se născură, suferiră, muriră!".

Lugubră glumă. — Cu prilejulŭ înmormêntărei victimelorŭ focului dela teatrulŭ din Exeter, preotulŭ în locŭ sĕ cânte »Vecinica pomenire", începuse sĕ intoneze pe »Isaia dănţuiesce«. Pricina acestei lugubre glumĭ e că popa beuse prea din cale afară. Poporaţia nu voì sĕ ţină sémă de acésta, şi de nu era poliţia, popa era sĕ fiă omoritŭ.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Muresianu.**

tase o clipă fixŭ la podestatulŭ, începù sĕ tremure ca varga şi sĕ suspine:

— O dragulŭ meu Ricardo! scumpulŭ meu Ricardo!

Când preşedintele o invită sĕ-şi se liniştéscă:

— Ei, stăpâne, cum vréi sĕ mĕ liniştescŭ, când eu sunt care am trimisŭ pe bietulŭ Ricardo la pierḑare şi cu tóte acestea sciam că pumnalulŭ ucigaşilorŭ îlŭ pîndea încă şi eu nu mai eram acolo ca sĕ-i sarŭ într'ajutorŭ! rĕspunse ea iute.

Inzadarŭ i se observà cameristei, că nimicŭ nu proba că Ricardo căḑuse în cursă, nimicŭ nu o putù linişti şi nu putură scóte nimicŭ altceva dela dênsa decâtŭ suspine. De aceea Fiametta fù trimisă pe bancă fără ca sĕ'şi fi putută face deposiţia.

In sfârşit apărù acea pe care o aşteptau tóte privirile.

Veneţia, fiica Adriaticei, intrà în sala tribunalului avogadorilorŭ.

In auditorŭ se făcù o mişcare mare când fù vĕḑută aşa de frumósă şi de palidă, în lungile 'i haine de doliu.

Cum ajunse lângă bară, rĕmase nemişcată, aşteptândŭ sĕ fiă întrebată şi îndată ce se potoli murmurulŭ de simpatiă, care o primise la intrare, preşedintele o întrebà pe Veneţia, ce ştia ea relativŭ la crimele de carĭ era acusatŭ contele Batista Martinengo, podestatŭ alŭ Padovei.

Fiica Adriaticei până atuncĭ se prefăcuse că nu vede pe Martinengo. Se întórse acum spre elŭ şi întinḑêndŭ braţulŭ:

— Afirmŭ, că omulŭ acesta este ucigaşulŭ lui Felice Badoer! ḑise ea cu o voce adêncă. Elŭ a vrutŭ sĕ'lŭ lovéscă ântêia óră în ḑiua logodnei nóstre puindŭ sĕ'i arunce în capŭ unŭ bolovanŭ de piatră pe stradele Padovei. In timpulŭ călĕtoriei elŭ a pusŭ focŭ casei unde credea că dormea Felice; alŭ a vrutŭ sĕ-lŭ înece şi sĕ'i spargă capulŭ în lacul de Garda; şi în cele din urmă, vĕḑêndŭ că niciodată n'a reuşitŭ, a cumpĕratŭ pe paznicii temniţei, unde este închisŭ, şi a îndrăsnitŭ sĕ fugă pentru câteva ḑile ca sĕ se ducă sĕ omóre pe căpitanulŭ Felice Badoer în mijloculŭ soldaţilorŭ sĕi, în faţa întregei armate strânse în tabĕră la Villafranca.

Prin vorbele acestea din urmă era indirectŭ vizatŭ guvernulŭ Serenisimei Republicĭ; de aceea preşedintele tribunalului avogadorilorŭ întrerupse pe Veneţia, ca sĕ'i ḑică cu unŭ felŭ de imputare:

— Signora, acusările în contra podestatului au fostŭ formulate îndelungŭ de mai 'nainte încă. Acum noi căutămŭ probe. Eştĭ în stare sĕ dai tribunalului probe?

— Nu, n'am probe! ḑise Veneţia descurajată; — însĕ vĕ spunŭ încă odată, că simtŭ mâna omului acestuia în totŭ şirulŭ de crime...

Signora!...

— Ce felŭ! ḑise fata întrerupêndŭ pe preşedintele cu o nespusă vehemenţă — d-ta nu citeştĭ pe fruntea sa că omulŭ acesta este unŭ monstru? Ântêia óră când s'a înfăţişatŭ înaintea mea în schitulŭ Fetelorŭ Nobile din Padova o grózā instinctivă m'a făcutŭ sĕ facŭ unŭ pasŭ înapoi. La spatele lui vĕḑusemŭ limpede fantomele crimelorŭ sale de mai 'nainte, fantome carĭ mi-lŭ arătau cu degetulŭ şi păreau că 'mĭ ḑicŭ: Ia sémă! ia sémă!

Podestatulŭ tresărì când auḑì vorbele acestea ciudate.

Preşedintele îlŭ întrebà:

— Ce ai sĕ rĕspunḑĭ?

Podestatulŭ, în locŭ sĕ se indigneze, după cum se aştepta orĭcare omŭ, declară cu multă linişte şi blândeţe, că n'avea ce sĕ rĕspundă unei deposiţii, care nu avea nicĭ o basă şi în care lipseau cu desĕvêrşire probele. Pe urmă ḑise vorbele acestea, carĭ făcură o impresiă adêncă în auditoriu:

— Eu iertŭ durerea signorei, chiar când în durerea sa insultă în locŭ sĕ demonstreze, chiar când povesteşte halucinările sale, carĭ provinŭ din ascetismulŭ unei educaţii de schitŭ. Insĕ noi suntemŭ în faţa unui tribunalŭ compusŭ din judecătorĭ veneţianĭ, carĭ pretindŭ altceva, ér nu visurile mistice ale unui crierŭ bolnavŭ pentru a face sĕ caḑă capulŭ unui omŭ, fiă capulŭ acela chiar capulŭ lui Batista Martinengo.

După ce acusatulŭ ḑise vorbele acestea cu o milă dispreţuitóre, preşedintele se întórse spre Veneţia şi-i ḑise:

— Ai auḑitŭ câtŭ de moderatŭ a vorbitŭ podestatulŭ. Imită'lŭ! Stăpâneşte-ţĭ iritaţia şi décă ai probe, a venitŭ vremea ca sĕ le arăţĭ tribunalului.

— Probe! Incă odată vĕ spunŭ, că nu am probe! — rĕspunse Veneţia. — Insĕ sunt fórte sigură. Câtŭ privesce însĕ probele — ḑise ea rĕspunḑêndŭ unei mişcărĭ a podestatului — aşteptŭ ca Dumneḑeu, pe care-lŭ rogŭ ḑi şi nópte, sĕ mi le dea. Intr'ênsulŭ îmĭ punŭ tótă speranţa mea.

— Şi speranţa acésta se va îndeplini! ḑise o voce din fundulŭ sălii.

Se făcù o mişcare mare şi unŭ călugărŭ cu gluga pe capŭ, trecù prin mulţime şi s'apropià de bară.

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 14 Septemvre st. n. 1887

Rentă de aurŭ 5%	100 32
Rentă de hârtiă 5%	87.20
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	152 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98 40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	126 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 59
Bonurĭ rurale ungare	104.70
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.70
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 20
Bonurĭ rurale transilvane	104 30
Bonurĭ croato-slavone	104 75
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100. —
Imprumutulŭ cu premiu ung.	122.40
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	123.—
Renta de hârtiă austriacă	81 15
Renta de arg. austr.	82 65
Renta de aurŭ austr.	112 85
Losurile din 1860	136.--
Acţiunile bănceĭ austro-ungare	884 —
Act. bănceĭ de creditŭ ung.	287.50
Act. bănceĭ de creditŭ austr.	282.50
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.92
Napoleon-d'orĭ	9.95
Mărcĭ 100 împ. germ.	61 50
Londra 10 Livres sterlinge	125 90

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 1 Septemvre st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	91½	92½
Renta rom. amort. (5%)	95¼	95¾
» convert. (6%)	89¾	90¼
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	35—	36 —
Credit fonc. rural (7%)	104¾	105½
» „ „ (5%)	89½	90¼
» » urban (7%)	103¼	103¾
» » » (6%)	94—	95—
» » » (5%)	87—	87½
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.—	14.¼
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.01	2.02

Cursulu pieţei Braşovu

din 16 Septemvre st. n. 1887.

Bancnote romanescĭ	Cump.	8.66	Vênd.	8.68
Argint românesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	9 94	»	9 98
Lire turcescĭ	»	11.21	»	11.27
Imperialĭ	»	10.21	»	10.26
Galbenĭ	»	5 86	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.--
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	110.—	»	111.½
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Nr. 35—1887.
s. scol. c.

Concursŭ.

Pentru ocuparea alorŭ două posturĭ de învĕţătorŭ la scóla confes. gr. cat. română din Nepos, vicariatulŭ Rodnei, prin acésta se escrie concursŭ sub următórele condiţiunĭ:

1. La postulŭ primŭ de învĕţătorŭ se va solvi unŭ salarŭ anualŭ de 240 fl. v. a. solvindĭ în rate lunare anticipative din fondulŭ scolasticŭ confesionalŭ, cuartirŭ naturalŭ precum şi 3° lemne de focŭ.
2. Postulŭ alŭ doilea e împreunatŭ cu unŭ salarŭ anualŭ de 200 fl. v. a. asemenea solvindĭ în rate lunare anticipative totŭ din fondulŭ scolasticŭ confesionalŭ şi 3° lemne de focŭ.

Doritorii de a ocupa vre-unulŭ din aceste posturĭ vorŭ avea a produce: carte de botezŭ, apoi a dovedi că au absolvatŭ preparandia, au testimoniu de cualificaţiune şi din limba maghiară, de moralitate şi servitŭ, se vorŭ preferi acei concurenţĭ, carĭ vorŭ documenta că au cunoscinţă din economia casnică şi cantŭ.

Suplicele provĕdute cu susŭ numitele documente au sĕ între la senatulŭ scolasticŭ confes. localŭ până în 24 Septemvre a. c. la 6 óre séra. Cele întârdiate nu se vorŭ considera.

Din şedinţa Senatului scolasticŭ confes. gr. cat.

Nepos, în 28 Augustŭ 1887.

V.-Preşedintele: **Iacobŭ Majoreanu,** preotŭ cooperatorŭ.

Notarŭ ad hoc: **Filipŭ Loginŭ.**

3—3

3125/1887. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy Turku János fogarasi lakos végrehajtatónak Földvári Serban Iuon és neje Serban Eva sz. Avram végrehajtást szenvedö elleni 50 frt. tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén levő Földváron fekvő, a földvári 95 sz. tjkben A + a foglalt

hr. sz. ingatlan	kikiáltási árban	hr. sz. ingatlan	kikiáltási árban	hr. sz. ingatlan	kikiáltási árban	hr. sz. ingatlan	kikiáltási árhan
172	3 frt.	3352	1 frt.	5734	5 frt.	8060	70 kr.
262	160 „	3358	1 „	5936	1 „	8098	22 frt.
263	18 „	3982	1 „	5957	3 „	8301	87 „
889	90 kr.	4078	4 „	6106	7 „	8313	90 „
950	15 frt.	4503	4 „	6368	3 „	8626	80 „
1254	10 „	4576/1	1 „	6369	3 „	9012	40 „
1255	8 „	4719	4 „	6465	11 „	9245	30 „
1582	5 „	4786	2 „	6855/a	7 „	9281	60 „
1660	3 „	4836	2 „	6908	6 „	9282	60 „
1868	3 „	4908	2 „	7221	12 „	9283	60 „
2055	14 „	4909	3 „	7350	8 „	9288	60 „
2715	1 „	4912	10 „	7482	15 „	9289	60 „
2975	9 „	5055	3 „	7631	3 „	726	90 kr.
3153	8 „	5117	2 „	7721	1 „		
3342	1 „	5647	3 „	7773	4 „		

az árverést ezennel elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1887. évi Oktober hó 8-ik napján d. e. 10 órakor Földvár községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi November 1-én 3333. szám a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelőlt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Fogaras, 1887. évi Iulius hó 13 napján.

A fogarasi kir. járásbiróság mint telekönyvi hatóság.

Nagy Lázár,
kir. albiró.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.